

Fiskimannafelagið vil hava betri sjúkratrygd og trygging

Fiskimenn og teirra familjur eru ofta um ein háls, tá teir fáa skaða umborð ella gerast sjúkir, og mugu sjúkrameldast, tí hvørki vanlukku-tryggingin, sjúkratryggin ella almenna dagpeningaskipanin hóska til arbeiðsplássini umborð á fiskiskipunum. Hesi viðurskipti verða eisini partur av komandi sáttmálasamráðingum, sigur formaðurin í Fiskimannafelagnum.

Ingolf S. Olsen

At gerast sjúkur ella verða fyri vanlukku er ikki tespiligt fyri nakran løntakara, tí tá er inntøkumissurin vísur. Men serliga illa fyri eru føroysku fiskiskimenninir, tí hvørki vanlukku-trygging ella almenna dagpeningaskipanin taka atlit til teirra serligu arbeiðsstøðu.

– Dagpeningaskipanin riggar væl til fólk á landi, ella sjófólk í farmasigling, sum eru umborð í frammanundan fastløgðum tíðarskeiðum. Men hon riggar stak illa hjá fiskimonnum og –kvinnum, tí hon tekur yvirhøvur ikki atlit til teirra óskipaðu arbeiðstíðir, og tað

ger sjúkratryggin, sum annars er serliga ætlað sjófólki, heldur ikki, sigur Jan Højgaard, formaður í Føroya Fiskimannafelag.

Intensivt arbeiði

Ein fiskimaður arbeiðir hvønn dag, tá hann er umborð, og hevur so frí millum túrar, ella tá hann tekur ein frítúr. Arbeiðstíðin – tíðin har hann forvinnur sína inntøku – er sostatt trunnað saman í intensiv og lutfalsliga stutt tíðarskeið. Men sleppur fiskimaðurin ikki avstað vegna sjúku, so fær hann sjúkragdagpening, sum um hann arbeiðir á landi, og fær tískil ikki pengar fyri heiligidagar og aðrar fastar frídagur

á landi. Samstundis eru somu reglur galdandi fyri fiskimenn sum fyri arbeiðsfólk á landi, at sjúkrameldingin og rætturin til sjúkradagpengar ella sjúkratrygd endar beinanvegin, tá persónurin aftur er vorðin arbeiðsførur. Tá er tó ofta enn leingi, til skipið kemur innaftur, so hann kann sleppa umborð aftur.

Alt hetta ger, at fiskimenn missa lutfalsliga væl meira í inntøku, tá teir eru sjúkrameldaðir, enn fólk, ið arbeiða á landi.

– Á henda hátt gera skipanirnar, ið annars skulu eitast at vera ein samhaldsfastar, stóran mun á fólk, alt eftir um tey arbeiða á landi ella umborð á fiskiskipi. Hetta er eitt

órættvísi, sum politikararnir mugu og skulu taka hond um og broyta, sigur Jan Højgaard.

Eftirregulering

Fiskimannafelagsformaðurin heldur, at tað er neyðugt at nýta heilt aðrar hættir at gera inntøkumissin upp hjá fiskimonnum, tá teir í eina tíð verða óarbeiðsførir vegna sjúku ella skaða.

– Tað ber jú ikki til at býta arbeiðsárið hjá einum fiskimanni upp í átta tímar arbeiðsdagar, sum um tað var vanligt arbeiði á landi. Ein fiskimaður vinnur kanska alla sína ársløn við at vera umborð næstan uttan íhald eina lutfalsliga

stutta fiskivertið. Tá skal hann helst tjena væl av pengum, tí hann hevur onga inntøku hina tíðina av árinum. Tað sigur seg sjálvst, at tað tí vil vera ein fíggjarlig vanlukka fyri fiskimannin, um hann verður sjúkur ella fær skaða mitt í vertiðini og so skal dúva upp á sjúkradagpening ta tíðina – tí hann fær framvegis lítla ella onga inntøku, tá vertiðin er av.

Hann nevnr sum dømi eina kvinnu, sum fyri nøkrum árum síðani sigldi við táverandi svartkjaftaverksmiðjutrolaranum Nærabergi, men gjørdist sjúk, júst tá svartkjaftavertiðin var í hæddini.

– Hon var sjúkrameldað so stutt, at hon bara fekk 11.000 – 12.000



UM SAMTAK

Samtak var stovnað fyri 7 árum síðani av Føroya Arbeiðarafelag, Føroya Fiskimannafelag og Havnar Arbeiðsmannafelag, sum hildu, at nú var stundin komin, at fáa yvirskipað fakfelagsligt samstarv. Seinni komu so bæði Klaksvíkar Arbeiðsmannafelag og Klaksvíkar Arbeiðskvinnufelag við í Samtak, og umboðar felagið umleið 1/3 av løntakarunum.

Orsøkin hjá feløgnum til at stovna Samtak var at fáa ein sterka savnandi rødd fyri fakfeløgini.

Samtak skal kunna limirnar um rættindi teirra og arbeiðsmarknaðar viðurskipti

sum heild, og at økja tilvitskuna um arbeiðsmarknaðin úr sjónarhorni løntakaranna. Viðurskipti hjá limunum í Samtak skulu hava størri rúmd í almenna rúminum.

Samtak skal hjálpa fakfeløgnum at betra um korini hjá limum sínum, og ber javnan tíðindi og sjónarmið frá fakfeløgnum.

Samtak fer at fylgja væl við í tí sum fyriferst í almenna rúminum, og ger tilmæli til politiska landslagi um ymiskar lógir, ið eru viðkomandi fyri limirnar.

Tey fimm feløgini handan Samtak vóna við tíðini at kunna savna fleiri fakfeløg í Samtak.



Samtak
Stoffalág 17
FO-100 Tórshavn
Tlf. 210013
samtak@samtak.fo
www.samtak.fo



Føroya Arbeiðarafelag
Stoffalág 17
FO-100 Tórshavn
Tlf. 312101
Formaðurin 212419
fafelag@fafelag.fo
www.fafelag.fo



Føroya Fiskimannafelag
Bryggjubakki 14-16
Postboks 58
FO-110 Tórshavn
Tlf. 31 15 69
Formaðurin 281569
fo-fisk@olivant.fo
www.fiskimannafelag.fo



Havnar Arbeiðsmannafelag
Postsmoga 305
FO-110 Tórshavn
Tlf. 59 09 30
Formaðurin 517103
haf@haf.fo



Klaksvíkar Arbeiðsmannafelag
Kirkjubrekka 1
FO-700 Klaksvík
Tlf. 45 50 90
Formaðurin 215090
kamf@olivant.fo



Klaksvíkar Arbeiðskvinnufelag
Kirkjubrekka 1
Boks 325
FO-700 Klaksvík
Tlf. 455218
Forkvinnan 223864
kl-arbkv@olivant.fo